

Els detectors del talent matemàtic

Estalmat realitza les segones proves de selecció per educar les millors ments balears de la matèria

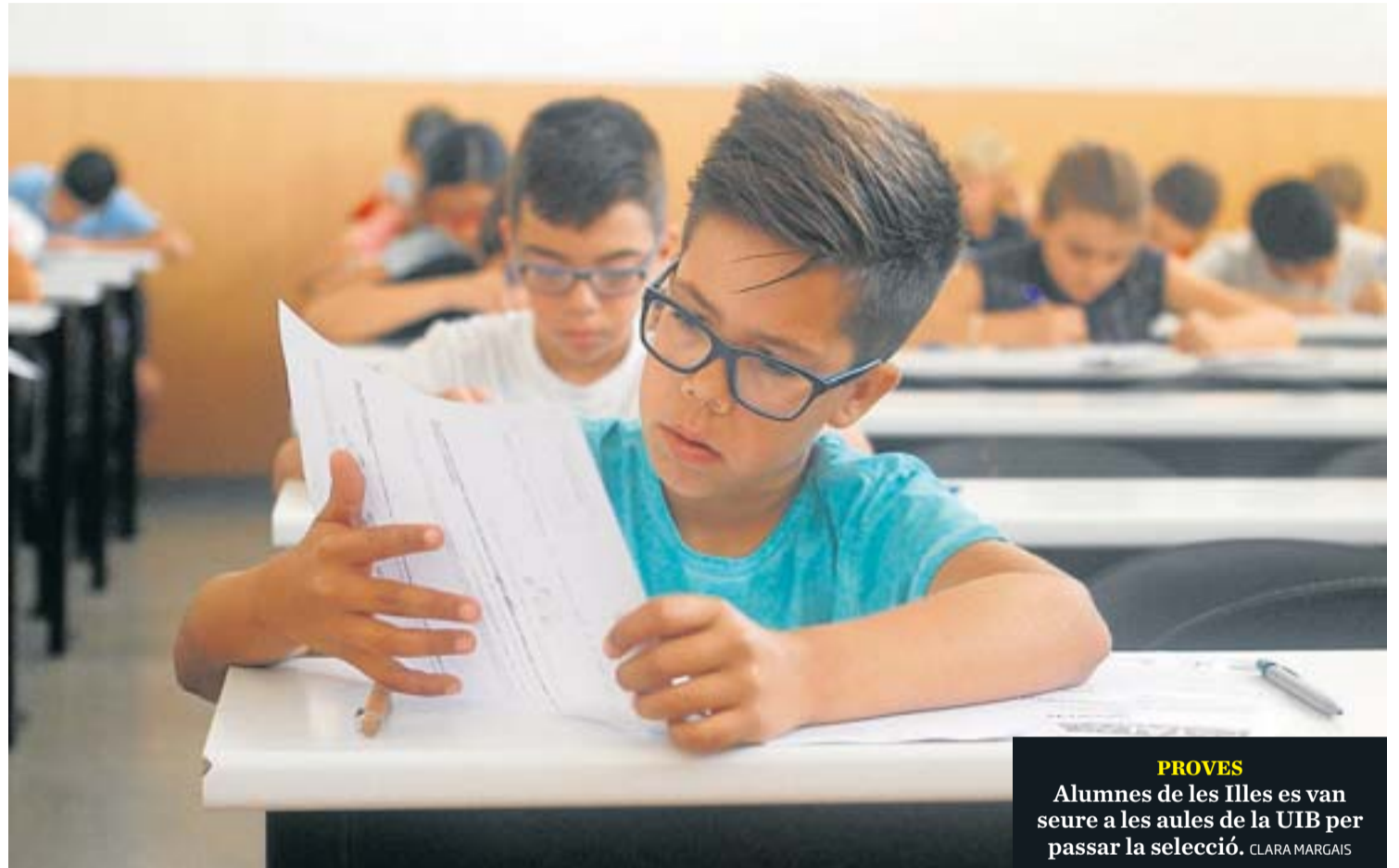
MARTÍ GELABERT
PALMA

Les Illes Balears tenen diversos problemes a les aules. Ara bé, una de les pedres més grans dins les sabates de l'educació té nom propi: matemàtiques. Els darrers informes PISA ho avalen i, fins i tot, el Govern ho ha reconegut a través de l'Institut de la Qualitat del Sistema Educatiu (IA-QSE) i la Conselleria d'Educació i Universitat, liderada per Martí March.

Estimular el talent matemàtic esdevé, per tant, una necessitat en l'àmbit educatiu de les Illes. Cercant aquest objectiu, la Universitat de les Illes Balears (UIB) i la Societat Balear de Matemàtiques SBM-XEIX organitzen el projecte Estalmat, que va crear la Reial Acadèmia de Ciències Exactes, Físiques i Naturals. La meta és "detectar, orientar i estimular de manera continuada, al llarg de dos cursos, el talent matemàtic excepcional d'estudiants de 12-13 anys".

Aquest dissabte se'n va fer la segona ronda de preselecció, en la qual hi va haver 250 sol·licituds per formar part d'aquest programa. Estalmat es du a terme en 20 sessions, entre els edificis de la Riera i el campus de la UIB a Palma (edifici Anselm Turmeda). En total, s'elegeixen 15 alumnes per curs, després d'una entrevista personal que es realitza entre els que millors resultats treuen a les proves. L'objectiu és assegurar-se el compromís i la il·lusió dels estudiants i les famílies per participar-hi.

I com s'ensenyen les matemàtiques en aquest projecte? Defugint el mètode tradicional a l'escola. Per exemple, en el cas de la geometria, s'utilitza material manipulable. "No és igual la geometria amb un dibuix a la pissarra que amb eines", explica Gabriel Cardona, cap d'estudis de Matemàtiques a la UIB i organitzador d'aquest projecte a les Illes. També s'hi potencia, per altre costat, l'ús dels ordinadors. I quan es tracta d'emprar material més convencional, es fa servir seguint metodologies diverses. "No s'ensenyava només una fórmula, sinó que es po-

PROVES
Alumnes de les Illes es van seure a les aules de la UIB per passar la selecció. CLARA MARGAIS

tencia la deducció a partir d'indicadors", relata Cardona. La intuïció de l'alumnat es converteix en l'eix clau del procés d'aprenentatge. És a dir, es defuig aprendre una fórmula per resoldre problemes i se'n cerca el rerefons, el perquè s'utilitza aquesta i no una altra. "És la manera de treballar que més s'acosta a la dels matemàtics", assenyala.

La formació, problema principal

L'opinió de Cardona sobre el mal estat de les matemàtiques a l'Educació Primària i Secundària de les Illes se centra en la formació. En aquest sentit, es treballa "perquè sigui millor". Repeteix la idea de la necessitat de deixar de banda el sistema d'aprendre fórmules sense entendre per què s'utilitzen aquestes i no unes altres. "Si qui ho explica no sap anar més enllà...", reflexiona Cardona, la solució no pot arribar.

Segons el matemàtic, la UIB està "compromesa" en la millora de la

formació, ja sigui en els graus que s'ofereixen com a l'hora de renovar aprenentatges. Un exemple és el títol propi d'Expert Universitari en Matemàtiques d'Educació Primària. "Hem de donar eines als docents perquè no acabin ensenyant una formuleta que no serveix per a res", reitera.

A Secundària, el problema és que hi ha "pocs titulats" impartint matemàtiques. Explica que s'ha intentat que la Conselleria d'Educació doni preferència als titulats en les places d'interins, però no ho veu finalment factible.

Segons Cardona, hi ha una manca de titulats universitaris en matemàtiques a les aules, tot i que pugui semblar que una de les opcions laborals més repetides pels alumnes és la de professor. "Hi ha més opcions per entrar a una empresa privada. Cada vegada cerquen més titulats, està molt demanat", aclareix el matemàtic.

Problema A Secundària hi ha "pocs titulats" que imparteixen l'assignatura

Una de les conseqüències de les deficiències que tenen les matemàtiques a les aules és que s'està perdent el talent; és a dir, que falten mecanismes per descobrir-lo. Pel que fa a aquesta qüestió, Cardona pensa que a molts alumnes amb talent no els ha arribat la informació, per exemple, de l'existència d'aquest tipus de programa.

Les proves que es realitzen, diu, són "exigents" i el resultat és molt satisfactori. De fet, aquest curs actual ha estat el primer en què s'ha iniciat l'Estalmat, malgrat que fa anys que funciona a diversos territoris de l'Estat. El cost és de 0 euros i l'equip que ho organitza tampoc no cobra. Se cerquen subvencions, de fet, per poder pagar la despesa dels estudiants menorquins, eivissencs o formenterers que s'hagin de desplaçar a Palma per dur a terme el curs, ja que se'ls paga. La resposta de les famílies i dels professionals, creu Cardona, és molt bona. —

restaurant
es cruce
VILAFRANCA

**CUINA TÍPICA
MALLORQUINA
CARNS . CARAGOLS**

PALMA - MANACOR, KM 41   RESERVES: 971 560 073

